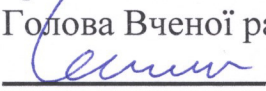

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАКАРПАТСЬКИЙ УГОРСЬКИЙ ІНСТИТУТ
ІМЕНІ ФЕРЕНЦА РАКОЦІ ІІ**

ЗАТВЕРДЖЕНО
рішенням Вченої ради ЗУІ
протокол №5 8 від 27. 08. 2021 р.
Голова Вченої ради, ректор ЗУІ
 Черничко С.С.

Із змінами
протокол № 9 від 20.12.2022 року.
Ректор Черничко С.С.

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Перший (бакалаврський)

СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Бакалавр

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ

01 Освіта/Педагогіка

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ

014 Середня освіта

(Біологія та здоров'я людини)

ЗМІСТ

1.	Преамбула	
2.	Профіль освітньої програми	
3.	Перелік компонент освітньої програми та їх логічна послідовність	
4.	Форми атестації здобувачів вищої освіти	
5.	Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти	
6.	Вимоги до структури програм дисциплін, практик, індивідуальних завдань	
7.	Перелік нормативних документів, на яких базується освітня програма вищої освіти	
8.	Додатки	

ПРЕАМБУЛА

Освітня програма (ОП) «Біологія та здоров'я людини» для підготовки здобувачів вищої освіти на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти за спеціальністю 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини) містить обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного ступеня вищої освіти; перелік компетентностей випускника; нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання; форми атестації здобувачів вищої освіти; вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти.

Освітня програма «Біологія та здоров'я людини» 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини) розроблено групою забезпечення Кафедри біології та хімії у складі:

1. **Повлін Ірина Емерихівна**, гарант освітньої програми, кандидат сільськогосподарських наук, доцент кафедри біології та хімії Закарпатського угорського інституту імені Ференца Ракоці II, керівник проектної групи.
2. **Гаднадь Іштван Іштванович**, доктор філософії (PhD), доцент кафедри біології та хімії Закарпатського угорського інституту імені Ференца Ракоці II.
3. **Любка Тібор Тіборович**, кандидат біологічних наук, доцент кафедри біології та хімії Закарпатського угорського інституту імені Ференца Ракоці II.

Залучені зовнішні стейкхолдери, роботодавці:

1. **Мехед Ольга Борисівна**, кандидат біологічних наук, доцент, завідувач кафедри біології, Національний університет "Чернігівський колегіум" імені Т.Г. Шевченка
2. **Гал Еріка Бейлівна**, учитель математики вищої категорії, директор Великодобронського реформатського ліцею з біолого-хімічним профілем навчання.
3. **Бабяк Едіта Золтанівна**, начальник управління освіти та культури Берегівської міської ради Закарпатської області.

Керівник групи забезпечення (гарант освітньої програми)

І.Е. Повлін

ПРОФІЛЬ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

1. Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти	Закарпатський угорський інститут імені Ференца Ракоці II
Ступінь вищої освіти та назва спеціальності мовою оригіналу	Бакалавр 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)
Офіційна назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма першого (бакалаврського) рівня вищої освіти 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)
Форми навчання	Очна (денна), Заочна (дистанційна) Інституційна
Освітня кваліфікація	Бакалавр середньої освіти (Біологія та здоров'я людини), вчитель біології та основ здоров'я закладу загальної середньої освіти
Кваліфікація в дипломі	Бакалавр середньої освіти (Біологія та здоров'я людини), вчитель біології та основ здоров'я закладу загальної середньої освіти
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра, одиничний, 240 кредитів ЄКТС; Термін навчання 3 роки, 10 місяців
Професійна кваліфікація	Бакалавр середньої освіти (Біологія та здоров'я людини), вчитель біології та основ здоров'я закладу загальної середньої освіти
Цикл/рівень	Національна рамка кваліфікацій України - 6 рівень; FQ-EHEA - перший цикл, EQF - LLL - 6 рівень
Передумови	Повна загальна середня освіта, диплом молодшого бакалавра (спеціаліста)
Мова(и) викладання	Угорська, українська
Термін дії освітньої програми	до чергової акредитації
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://kmf.uz.ua/uk/strukturni-pidrozdily/kafedri/kafedra-biologii/
2. Мета освітньої програми	
Метою освітньо-професійної програми є забезпечення фундаментальної, теоретичної та практичної підготовки бакалаврів, для набуття здатності виконувати професійні знання в галузі сучасної біології та здоров'я людини. Створити освітнє середовище здобувачу першого рівня вищої освіти для	

формування загальних і професійних компетентностей, що дозволить йому отримати можливість вільного доступу до працевлаштування в сфері в педагогічних закладах. Формування у здобувачів здатності розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичних проблем в галузі середньої освіти, що передбачає виконання професійних фахових завдань, застосування теорій та методів інноваційного характеру в галузі сучасної біології, надання консультацій у сфері здоров'я людини і характеризуються здатністю до самостійної фахової діяльності для організації навчально-виховного процесу в основній (базовій) середній школі.

3. Опис предметної області

Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності))	01 Освіта/Педагогіка, 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна програма ґрунтується на теоретичних знаннях і практичних дослідженнях з біологічних дисциплін, орієнтована на академічну підготовку здобувача та викладача біології у освіті передвищої освіти.
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Біологія. Вища освіта, що базується на широкому огляді та глибоких знаннях різних сфер біологічної науки, їх інтеграції при вирішенні суспільно орієнтованих завдань, оцінка сучасних досягнень біологічної науки та її методики навчання у середній освіті. Ключові слова: освіта, педагогіка, методика навчання, біологія, екологія, біологічні системи, здоров'я.
Особливості програми	Програма дає можливість підготувати фахівців для розв'язування складних спеціалізованих задач з організації освітнього процесу, зумовлені закономірностями й особливостями сучасної теорії та методики навчання біології. У регіоні існує понад 100 шкіл з угорською мовою навчання. Унікальністю програми є спрямованість на підготовку викладачів біології у закладах передвищої освіти. Програма виконується в активному освітньому середовищі. В ЗУІ відповідно до освітньої програми викладання ведеться, державною мовою, угорською мовою. З усіх цих мов для більш удосконаленого вивчення для студентів існують

	додаткові безкоштовні курси.
4. Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність працевлаштування	Заклади загальної середньої освіти; заклади позашкільної освіти учнівської молоді, зокрема спеціалізованої. Фахівець підготовлений до роботи в галузі освіти і здатний виконувати зазначені професійні роботи за КЛАСИФІКАТОРОМ ПРОФЕСІЙ ДК 003:2010. 2320/25157 Вчитель середнього навчально-виховного закладу 2320 Викладач професійного навчально-виховного закладу 2320 Викладач професійно-технічного навчального закладу 2359.2/24275 Організатор позакласної та позашкільної виховної роботи з дітьми 2359.2/24313/87 Педагог-організатор 1229.4 21897 Завідувач навчального кабінету 1229.4 21341 Завідувач позашкільного закладу 3340 Лаборант (освіта)
Академічні права випускників	Можливість навчання за програмою другого (магістерського) рівня вищої освіти. Набуття додаткових кваліфікацій в системі післядипломної освіти.
5. Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Викладання передбачає проведення лекцій, семінарських та практичних занять, самостійної роботи з можливістю консультацій з викладачем, підготовка кваліфікаційної роботи; проблемні, інтерактивні, проектні, інформаційно-комп'ютерні, саморозвиваючі, колективні та інтегративні технології навчання. Студентоцентроване і проблемно-орієнтоване навчання з набуттям компетентностей, достатніх для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі освіти. Підсумкова атестація відбувається у вигляді захисту кваліфікаційної роботи та комплексного атестаційного іспиту.
Оцінювання	Контроль та оцінювання якості формування професійних компетентностей бакалаврів ґрунтується на системному моніторингу їх

	навчальних досягнень, який <i>включає</i>: • поточний і модульний контроль • захисти проектів, презентацій, рефератів і звітів із практик • заліки • усні та письмові семестрові екзамени • атестаційний іспит з біології та методики її навчання Оцінювання навчальних досягнень студентів здійснюється за шкалою ECTS (“відмінно” – 90-100/A; “добре” – 82-89/B, 75-81/C; “задовільно” – 64-74/D, 60-63/E; “незадовільно з можливістю повторного складання” – 35-59/FX; “незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни” – 0-34/F) і вербальною (“зараховано”, “незараховано”).
6. Програмні компетентності (Таблиця 1 і 2)	
Інтегральна компетентність	Здатність розв’язувати складні спеціалізовані практичні завдання в галузі середньої освіти, біологічних, хімічних і педагогічних наук, що передбачає застосування теорій та методів освітніх та природничих наук, проведення досліджень та здійснення інновацій. Характеризується комплексністю невизначеністю педагогічних умов організації навчально-виховного процесу в основній (базовій середній) школі.
Загальні компетентності	ЗК-1. суспільна – здатність реалізувати свої права і обов’язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК-2. організаційно-управлінська – здатність і готовність здійснювати управління процесами педагогічної навчальної діяльності, виховання та розвитку особистості у навчальних закладах різних освітніх рівнів. ЗК-3. культурна – застосовувати в процесі навчання біології, хімії та основ здоров’я методи виховання, орієнтовані на систему індивідуальних, національних і загальнолюдських цінностей.

	ЗК-4. соціальна – здатність і готовність до спільної (групової, кооперативної) професійної діяльності, співробітництва; до адаптації та дії в новій ситуації на основі креативності; самоудосконалювати професійні знання і вміння вчителя біології, хімії та основ здоров'я розвивати компетентності міжперсонального спілкування з колегами, учнями рідною та іноземною мовою; аналізувати та оцінювати найважливіші досягнення національної, європейської та світової біологічної науки. ЗК-5. комунікативна – здатність і готовність до педагогічного спілкування, комунікативні навички, представляти результати наукової роботи, аргументувати свою позицію в науковій дискусії, культура міжособистісних відносин, здатність до мотивації та переконання, уміння уникати та розв'язувати конфліктів; працювати в команді; використовувати знання іноземної мови в освітній діяльності. ЗК-6. інформаційна – навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. ЗК-7. контрольна – здатність і готовність здійснювати перевірку достовірності фактів; використовувати критичне мислення; здійснювати об'єктивний контроль і оцінювання рівня навчальних досягнень учнів.
Фахові компетентності	ФК-1. педагогічна – здатність здійснювати викладацьку діяльність: реалізація організаційного процесу з використанням інноваційних технологій. ФК-2. виховна – здійснювати виховання на уроках і в позакласній роботі, виконувати педагогічний супровід процесів соціалізації учнів та формування їхньої культури; здатність до пошуку ефективних шляхів мотивації дитини до саморозвитку (самовизначення, зацікавлення, усвідомленого ставлення до навчання). ФК-3. проектна – користуватися нормативними документами, що визначають організацію і техніку безпеки робіт. ФК-4. науково-дослідницька – здатний експлуатувати сучасну апаратуру та обладнання

	для виконання науково-дослідних польових і лабораторних робіт. ФК-5. інформаційна – передбачає уміння отримувати різними способами, включно шляхом дослідження, та працювати з джерелами природничої (біологічної) інформації для того, щоб характеризувати та порівнювати динаміку природних явищ і процесів на різних етапах їх розвитку. ФК-6. здоров'язберігаюча – здатність і готовність застосовувати ґрунтовні знання про сучасний стан науки про людину, розуміння процесів життєдіяльності людського організму, свідоме ставлення до власного здоров'я. ФК-7. екологічна – здатність і готовність застосовувати екологічні знання і досвід у професійних і життєвих ситуаціях, володіти навичками щодо оцінки стану навколишнього середовища та ведення; здатність до формування в учнів екологічного мислення. ФК-8. біологічна – здатність досліджувати різні рівні організації живого, біологічні явища і процеси. ФК-9. біологічна – здатність до аналізу будови, функцій, процесів життєдіяльності живих організмів.
7. Програмні результати навчання (Таблиця 1 і 3)	
Знання та розуміння за спеціальністю	ПРН-1. <i>Знає</i> біологічну та хімічну термінологію і номенклатуру, розуміє основні концепції, теорії та загальну структуру біологічної науки. ПРН-2. <i>Знає</i> будову та основні функціональні особливості підтримання життєдіяльності живих організмів (рослин, тварин та людини). ПРН-3. <i>Знає</i> сучасну систему живих організмів та методологію систематики, теоретичні засади біогеографії. ПРН-4. <i>Знає</i> будову й функції організму людини, основи здорового способу життя. ПРН-5. <i>Знає</i> основні закони й положення генетики, молекулярної та мікробіології, теорії еволюції. ПРН-6. <i>Знає</i> роль живих організмів та біологічних систем різного рівня, їх

	використання, охорону, відтворення. ПРН-7. <i>Знає, розуміє і здатний використовувати рекомендації з методики навчання біології та здоров'я людини в освітній програмі базової середньої школи.</i> ПРН-8. <i>Уміє застосовувати знання сучасних теоретичних основ біології та хімії для пояснення будови й функціональних особливостей організмів на різних рівнях організації живого, їхню взаємодію, взаємозв'язки, походження, класифікацію, значення, використання та поширення.</i> ПРН-9. <i>Виконує експериментальні польові та лабораторні дослідження, інтерпретує результати досліджень.</i> ПРН-10. <i>Уміє виготовляти біологічні препарати, колекції, гербарії.</i> ПРН-11. <i>Розуміє і характеризує стратегію сталого розвитку та розкриває сутність взаємозв'язків між природним середовищем і людиною.</i>
Застосування знань та розумінь	ПРН-12. <i>Вміє використовувати освітні технології, мультимедійні системи у навчанні біології у середній освіті.</i> ПРН-13. <i>Здатний вчитися упродовж життя і вдосконалювати з високим рівнем автономності здобуті під час навчання компетенції.</i> ПРН-14. <i>Уміє створити оптимальні умови навчального процесу з врахуванням гігієнічних норм і індивідуальних особливостей учнів, які сприяють збереженню здоров'я і всебічному розвитку особистості з позицій здорового способу життя.</i> ПРН-15. <i>Уміє представляти результати комплексних досліджень у вигляді наукових звітів і презентацій, застосовуючи сучасні картографічні та графічні методи.</i>
8. Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	Якісний склад науково-педагогічних працівників, які здійснюють підготовку бакалаврів освітньо-професійної програми «014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)», відповідає ліцензійним умовам. Освітній процес

	забезпечують науково-педагогічні працівники кафедр ЗУІ ім. Ференца Ракоці II, серед яких доктори, кандидати наук, професори, доценти, доктори філософії, старші викладачі та асистенти. Викладачі, що забезпечують реалізацію даної програми, мають відповідну базову освіту, необхідну кількість публікацій у фахових, наукометричних виданнях, беруть активну участь у науково-практичних конференціях різного рівня (міжнародних, всеукраїнських, регіональних). Всі науково-педагогічні працівники проходять підвищення кваліфікації відповідно до укладених графіків у вищих навчальних закладах та науково-дослідних інститутах. Забезпечується дотримання академічної доброчесності працівниками закладу вищої освіти та студентами, у тому числі створено і забезпечується функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату (використовується система «Unicheck»). Розроблена і застосовується система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості).
Матеріально-технічне забезпечення	Матеріально-технічне забезпечення відповідає ліцензійним умовам. Освітній процес здійснюється в лабораторіях та спеціалізованих кабінетах, які оснащені належним обладнанням та установками. Площі приміщень, що використовуються у навчальному процесі, відповідають санітарним нормам, вимогам правил пожежної безпеки.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Забезпечені необхідні ресурси для організації та проведення освітнього процесу: - офіційний веб-сайт http://kmf.uz.ua/uk/ містить інформацію про освітні програми, навчальну, наукову і виховну діяльність, структурні підрозділи, правила прийому, контакти; - необмежений доступ викладачів та студентів до мережі інтернет;

	• наукова бібліотека, читальні зали; • віртуальне навчальне середовище Google Classroom, Google Meet, Zoom та Moodle; • навчальні і робочі плани; • графіки навчального процесу; • навчально-методичні комплекси дисциплін; • дидактичні матеріали для самостійної та індивідуальної роботи студентів з дисциплін, програми практик; • методичні вказівки щодо виконання магістерських робіт Студенти, що опановують освітню програму «014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)» можуть користуватися фондами бібліотеки Бібліотечно-інформаційного центру “Опацої Черє Янош” до складу якої входить Центральний читальний зал, Абонемент наукової та учбової літератури, Відділ абонементу художньої літератури, Зал періодики та відділ мультимедійних документів та Рукописний відділ. Обсяг фондів є достатнім для самостійної та індивідуальної роботи студентів денної та заочної форм навчання. Обсяг фондів є достатнім для самостійної та індивідуальної роботи студентів денної та заочної форм навчання. Повний обсяг книжкового фонду бібліотеки налічує більше 120 тисяч каталогізованих та доступних примірників. До надходжень бібліотеки входять підручники, навчальні посібники, періодичні фахові видання, довідкова та інша навчальна література. Студенти мають можливість користуватися фондами електронної бібліотеки, до складу якої входять наукові та науково-методичні публікації провідних вітчизняних і зарубіжних науковців. Усі освітні компоненти програми забезпечені навчально-методичними комплексами.
9. Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Згідно законодавству та угодами між закладами вищої освіти.

Міжнародна кредитна мобільність	Згідно законодавству та угодами між закладами вищої освіти. Згідно з програмою Європейського Союзу - ERASMUS+, що підтримує проекти співпраці, партнерства, заходи і мобільність у сфері освіти, професійної підготовки, молоді та спорту. Згідно з угодами між угорськомовними закладами вищої освіти Угорщини та Карпатського басейну за програмою мобільності «Маковець», що підтримує академічну мобільність здобувачів вищої освіти.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Не застосовується.

ПЕРЕЛІК КОМПОНЕНТ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ ТА ЇХ ЛОГІЧНА ПОСЛІДОВНІСТЬ

1. Перелік компонент ОП

Код о/к	Компоненти ОП (навчальні дисципліни, курсіві проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількіс ть кредиті в	Форма підсумково го контролю
1	2	3	4
1.	ОБОВ'ЯЗКОВІ КОМПОНЕНТИ ОП		
1.1.	Обов'язкова загальна підготовка	12	
ОК 1	Історія та культура України	3	Залік
ОК 2	Історія та культура угорського народу	3	Залік
ОК 3	Філософія	3	Залік
ОК 4	Іноземна мова за професійним спрямуванням	3	Екзамен
1.2.	Обов'язкова професійна підготовка	132	
ОК 5	Сучасні інформаційні технології в навчанні біології та основ здоров'я	3	Залік
ОК 6	Психологія	4	Екзамен
ОК 7	Педагогіка (історія, теорія, дидактика, соціологія виховання)	6	Залік/Екзам ен
ОК 8	Методика навчання ботаніки, зоології та екології	3	Екзамен
ОК 9	Методика навчання анатомії, вікової фізіології та основ здоров'я	4	Екзамен
ОК 10	Методика навчання загальної біології	4	Екзамен
ОК 11	Безпека життєдіяльності та основи здорового способу життя	3	Залік
ОК 12	Фізика з основами біофізики	3	Залік
ОК 13	Неорганічна хімія	4	Залік
ОК 14	Фізична і колоїдна хімія	3	Екзамен
ОК 15	Органічна та біохімія	6	Екзамен
ОК 16	Ботаніка	12	Залік/Екзам ен
ОК 17	Зоологія	12	Залік/Екзам ен
ОК 18	Анатомія людини (загальна та вікова)	4	Екзамен
ОК 19	Загальна екологія	5	Екзамен
ОК 20	Історія та загальнотеоретичні основи біології	3	Екзамен

ОК 21	Методичні основи організації та проведення наукових досліджень	4	Залік
ОК 22	Основи ґрунтознавства	4	Екзамен
ОК 23	Фізіологія рослин	3	Екзамен
ОК 24	Охорона природи	4	Залік
ОК 25	Основи генетики	3	Екзамен
ОК 26	Фізіологія людини та тварин, вікова фізіологія	3	Залік
ОК 27	Українська мова за професійним спрямуванням	3	Екзамен
ОК 28	Основи цитології та гістології	4	Екзамен
ОК 29	Молекулярна біологія	3	Екзамен
ОК 30	Екологія рослин та тварин	3	Екзамен
ОК 31	Мікробіологія	4	Екзамен
ОК 32	Біогеографія	4	Екзамен
ОК 33	Еволюційна біологія	4	Екзамен
ОК 34	Основи філогенії рослин та тварин	4	Залік
ОК 35	Курсова робота з біології та методики навчання	3	Залік
1.3.	Обов'язкова практична підготовка та атестація	36	
ОК 36	Польова практика	6	Залік
ОК 37	Педагогічна практика	27	Залік
ОК 38	Атестація здобувачів вищої освіти (Атестаційний іспит: Психологія та педагогіка Комплексний кваліфікаційний іспит: Біологія та методика її навчання; Захист кваліфікаційної роботи)	3	Екзамен

2.	ВИБІРКОВІ КОМПОНЕНТИ ОП*	60	
-----------	---------------------------------	-----------	--

	ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОП	240	
--	---------------------------	------------	--

*Здобувач вищої освіти має право вільно обирати дисципліни в обсязі 60 кредитів запропоновані кафедрами інституту.

2. Структурно-логічна послідовність компонент ОП

Послідовність навчальної діяльності здобувача за очною формою навчання (денна):

з/п	Код о/к	Назва компоненти ОП (навчальні дисципліни, курсіві проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Тип компоненти	Кредити
1	2	3	4	5
I семестр – 30 кредитів				
1	ОК 1	Історія та культура України	Обов'язковий компонент загальної підготовки	3
2	ОК 6	Психологія	Обов'язковий компонент професійної підготовки	27
3	ОК 5	Сучасні інформаційні технології в навчанні біології та основ здоров'я		
4	ОК 12	Фізика з основами біофізики		
5	ОК 13	Неорганічна хімія		
6	ОК 20	Історія та загальнотеоретичні основи біології		
7	ОК 16	Ботаніка (анатомія та морфологія рослин)		
8	ОК 17	Зоологія (безхребетні тварини)		
II семестр – 30 кредитів				
1	ОК 2	Історія та культура угорського народу	Обов'язковий компонент загальної підготовки	3
2	ОК 7	Педагогіка (історія, теорія, дидактика, соціологія виховання)	Обов'язковий компонент професійної підготовки	19
3	ОК 14	Фізична та колоїдна хімія		
4	ОК 19	Загальна екологія		
5	ОК 18	Анатомія людини (загальна та вікова)		

6	OK 21	Методичні основи організації та проведення наукових досліджень		
7	BB	Дисципліна вільного вибору №1	Вибірковий компонент, вільного вибору здобувачів вищої освіти	8
8	BB	Дисципліна вільного вибору №2		
III семестр – 30 кредитів				
1	OK 3	Філософія	Обов'язковий компонент загальної підготовки	3
2	OK 7	Педагогіка (історія, теорія, дидактика, соціологія виховання)	Обов'язковий компонент професійної підготовки	19
3	OK 15	Органічна та біохімія		
4	OK 16	Ботаніка (систематика рослин)		
5	OK 17	Зоологія (хребетні тварини)		
6	OK 22	Основи ґрунтознавства		
7	BB	Дисципліна вільного вибору №3	Вибірковий компонент, вільного вибору здобувачів вищої освіти	8
8	BB	Дисципліна вільного вибору №4		
IV семестр – 30 кредитів				
1	OK 16	Ботаніка (систематика рослин)	Обов'язковий компонент професійної підготовки	11
2	OK 17	Зоологія (хребетні тварини)		
3	OK 8	Методика навчання ботаніки, зоології та екології		
4	BB	Дисципліна вільного вибору №5	Вибірковий компонент, вільного вибору здобувачів вищої освіти	12
5	BB	Дисципліна вільного вибору №6		
6	BB	Дисципліна вільного вибору №7		
7	OK 37	Педагогічна практика	Обов'язковий компонент практичної підготовки та	7
8	OK 36	Польова практика		

			атестації	
V семестр – 30 кредитів				
1	ОК 26	Фізіологія людини та тварин, вікова фізіологія	Обов'язковий компонент професійної підготовки	17
2	ОК 23	Фізіологія рослин		
3	ОК 24	Охорона природи		
4	ОК 9	Методика навчання анатомії, вікової фізіології та основ здоров'я		
5	ОК 25	Основи генетики		
6	ВВ	Дисципліна вільного вибору №8	Вибірковий компонент, вільного вибору здобувачів вищої освіти	8
7	ВВ	Дисципліна вільного вибору №9		
8	ОК 37	Педагогічна практика	Обов'язковий компонент практичної підготовки та атестації	5
VI семестр – 30 кредитів				
1	ОК 27	Українська мова за професійним спрямуванням	Обов'язковий компонент професійної підготовки	10
2	ОК 28	Основи цитології та гістології		
3	ОК 29	Молекулярна біологія		
4	ВВ	Дисципліна вільного вибору №10	Вибірковий компонент, вільного вибору здобувачів вищої освіти	8
5	ВВ	Дисципліна вільного вибору №11		
6	ОК 35	Курсова робота з біології та методики навчання	Обов'язковий компонент професійної підготовки	3
7	ОК 37	Педагогічна практика	Обов'язковий компонент практичної підготовки та атестації	9
8	ОК 36	Польова практика		
VII семестр – 30 кредитів				

1	ОК 10	Методика навчання загальної біології	Обов'язковий компонент професійної підготовки	10
2	ОК 11	Безпека життєдіяльності та основи здорового способу життя		
3	ОК 30	Екологія рослин та тварин		
4	ВВ	Дисципліна вільного вибору №12	Вибірковий компонент, вільного вибору здобувачів вищої освіти	8
5	ВВ	Дисципліна вільного вибору №13		
6	ОК 37	Педагогічна практика	Обов'язковий компонент практичної підготовки та атестації	12
<i>VIII семестр – 30 кредитів</i>				
1	ОК 4	Іноземна мова за професійним спрямуванням	Обов'язковий компонент загальної підготовки	3
2	ОК 32	Біогеографія	Обов'язковий компонент професійної підготовки	16
3	ОК 31	Мікробіологія		
4	ОК 33	Еволюційна біологія		
5	ОК 34	Основи філогенії рослин та тварин		
6	ВВ	Дисципліна вільного вибору №14	Вибірковий компонент, вільного вибору здобувачів вищої освіти	8
7	ВВ	Дисципліна вільного вибору №15		
8	ОК 38	Атестація здобувачів вищої освіти (Атестаційний іспит: Психологія та педагогіка Комплексний кваліфікаційний іспит: Біологія та методика її навчання; Захист кваліфікаційної роботи)	Обов'язковий компонент практичної підготовки та атестації	3

3. Структура компонент ОП

Освітні компоненти	Години	Кредити	Частка компонент, %
1. Обов'язкові компоненти ОП	5400	180	75
1.1. Обов'язкова загальна підготовка	360	12	5
1.2. Обов'язкова професійна підготовка	3960	132	55
1.3. Обов'язкова практична підготовка та атестація	1080	36	15
2. Вибіркові компоненти ОП	1800	60	25
Разом за ОП	7200	240	100

**ФОРМИ АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ПЕРШОГО
(БАКАЛАВРСЬКОГО) СТУПЕНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ**

Форма атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здійснюється у формі атестаційного іспиту з профілюючих дисциплін та публічного захисту кваліфікаційної роботи.
Вимоги до кваліфікаційної роботи	Кваліфікаційна робота спрямована на розв'язання спеціалізованої задачі та/або практичної проблеми в галузі біології із застосуванням фундаментальних положень і методів природничих наук, яка характеризується комплексністю та невизначеністю умов. Кваліфікаційна робота не повинна містити академічний плагіат, фабрикації та/або фальсифікації. Кваліфікаційна робота має бути розміщена в репозитарії та бібліотеці закладу вищої освіти.
Вимоги до кваліфікаційного іспиту	Кваліфікаційний іспит передбачає оцінювання результатів навчання, визначених освітньою програмою. Компоненти атестації: атестаційний іспит з психології та педагогіки та комплексний атестаційний іспит з біології та методики її навчання.

ВИМОГИ ДО НАЯВНОСТІ СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Визначаються відповідно до Європейських стандартів та рекомендацій щодо забезпечення якості вищої освіти (ESG) та статті 16 Закону України «Про вищу освіту». Внутрішнє забезпечення якості вищої освіти здійснюється відповідно до Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти в Закарпатському угорському інституті імені Ференца Ракоці II, що оприлюднений на сайті інституту за адресою: http://kmf.uz.ua/wp-content/uploads/2019/11/Pol_yak_osv_ZUI_2019.pdf.

Система забезпечення якості освітньої діяльності у ЗВО та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості), передбачає здійснення таких процедур і заходів:

- 1) визначення принципів і процедур забезпечення якості вищої освіти;
- 2) здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм;
- 3) щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників ЗВО;
- 4) забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково- педагогічних працівників у формі стажування або проходження курсів підвищення кваліфікації з одержанням відповідного підтверджувального документа не рідше ніж один раз на п'ять років або шляхом захисту дисертації;
- 5) забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи студентів, за кожною освітньою програмою;
- 6) забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;
- 7) забезпечення публічності інформації про освітні програми, рівні вищої освіти та кваліфікації;
- 8) забезпечення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових працях працівників ЗВО і здобувачів вищої освіти;
- 9) інших процедур і заходів.

Система забезпечення якості освітньої діяльності ЗВО та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості) за поданням ЗВО оцінюється Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

ВИМОГИ ДО СТРУКТУРИ ПРОГРАМ ДИСЦИПЛІН, ПРАКТИК, ІНДИВІДУАЛЬНИХ ЗАВДАНЬ

Результати навчання бакалавра визначаються за видами навчальної діяльності як конкретизація програмних (інтегративних) результатів навчання в програмах навчальних дисциплін, практик, індивідуальних завдань і застосовуються як критерії відбору необхідних змістових модулів та відповідних навчальних елементів.

Зв'язок освітньої програми з програмами підготовки за видами навчальної діяльності забезпечує якість вищої освіти на стадії проектування.

Програма дисципліни має визначати також загальний час на засвоєння, форму підсумкового контролю, перелік базових дисциплін, вимоги до інформаційно-методичного забезпечення, вимоги до засобів діагностики та критеріїв оцінювання, вимоги до структури робочої програми дисципліни.

ПЕРЕЛІК НОРМАТИВНИХ ДОКУМЕНТІВ, НА ЯКИХ БАЗУЄТЬСЯ ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

1. Перелік нормативних документів, на яких базується освітня програма 1. Закон України «Про вищу освіту» (від 01.07.2014 № 1556-VII). – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>;
2. Закон України «Про освіту» (від 05.09.2017 № 2145-VIII). – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>;
3. Класифікатор професій: ДК 003: 2010 / [розроб.: М. Гаврицька та ін.]. - К.: Соцінформ: Держспоживстандарт України, 2010. - 746 с.;
4. Наказ Міністерства освіти і науки України від 29.04.2015 № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-%D0%BF#Text>;
5. Наказ Міністерства освіти і науки України від 01.06.2016 № 600 «Про затвердження та введення в дію Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти». Режим доступу: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishchaosvita/rekomendatsii-1648.pdf>;
6. Постанова Кабінету міністрів України від 23.11.2011 № 1341 «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій». <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п>;
7. Національна рамка кваліфікації. Затверджено Постановою Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 р. «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» № 1341. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF/paran12#n12>;
8. Постанова Кабінету міністрів України від 29.04.2015 № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти». <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-п>;
9. «Розроблення освітніх програм. Методичні рекомендації.» Авт.: В.М. Захарченко, В.І. Луговий, Ю.М. Рашкевич, Ж.В. Таланова / За ред. В.Г. Кременя. – Київ: ДП «НВЦ «Пріоритети», 2014. – 120 с. http://ibhb.chnu.edu.ua/uploads/files/metodrada/Rozroblennya_osv_prog_ram.pdf;
10. Розроблення освітніх програм. Методичні рекомендації [Режим доступу: http://ihed.org.ua/images/doc/04_2016_rozroblennya_osv_program_2014_tempusoffice.pdf];
11. Європейська кредитна трансферна накопичувальна система: Довідник користувача [Режим доступу:

http://ihed.org.ua/images/doc/04_2016_ECTS_Users_Guide-2015_Ukrainian.pdf

12. EQF-LLL – European Qualifications Framework for Lifelong Learning
[Режим доступу: https://ec.europa.eu/ploteus/sites/eac-eqf/files/brochexp_en.pdf];
13. QF-EHEA – Qualification Framework of the European Higher Education Area
[Режим доступу: <http://www.ehea.info/article-details.aspx?ArticleId=67>];
14. Стандарт вищої освіти України. Рівень вищої освіти: Перший (бакалаврський) рівень. Ступінь вищої освіти: Бакалавр. Галузь знань: 09 «Біологія». Спеціальність: 091 «Біологія». Київ: Міністерство освіти і науки України, 2019 р. Затверджено Наказом МОН України від 21.11.2019 р. № 1457. Режим доступу: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2019/11/22/2019-11-22-091-B.pdf>

ДОДАТКИ

1. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компетентностями за освітньою програмою

Таблиця 1.

Програмні результати навчання (ПРН)	Компетентності																
	Інтегральна компетентність	Загальні компетентності (ЗК)							Фахові компетентності (ФК)								
		1	2	3	4	5	6	7	1	2	3	4	5	6	7	8	9
ПРН-1. <i>Знає</i> біологічну та хімічну термінологію і номенклатуру, розуміє основні концепції, теорії та загальну структуру біологічної науки.	+											+	+		+		
ПРН-2. <i>Знає</i> будову та основні функціональні особливості підтримання життєдіяльності живих організмів (рослин, тварин та людини).	+											+		+	+		+
ПРН-3. <i>Знає</i> сучасну систему живих організмів та методологію систематики, теоретичні засади біогеографії.	+												+				+
ПРН-4. <i>Знає</i> будову й функції організму людини, основи здорового способу життя.	+				+									+			
ПРН-5. <i>Знає</i> основні закони й положення генетики, молекулярної та мікробіології, теорії еволюції.	+											+					+
ПРН-6. <i>Знає</i> роль живих організмів та біологічних систем різного рівня, їх використання, охорону, відтворення.	+							+							+	+	
ПРН-7. <i>Знає, розуміє і здатний використовувати</i> рекомендації з методики навчання біології та здоров'я людини в освітній програмі базової середньої школи.	+		+	+		+		+	+	+							
ПРН-8. <i>Уміє</i> застосовувати знання сучасних теоретичних основ біології та хімії для пояснення будови й функціональних особливостей організмів на різних рівнях організації живого, їхню взаємодію, взаємозв'язки, походження, класифікацію, значення, використання та поширення.	+							+				+				+	+
ПРН-9. <i>Виконує</i> експериментальні польові та лабораторні дослідження, <i>інтерпретує</i> результати досліджень.	+					+	+					+	+			+	
ПРН-10. <i>Уміє</i> виготовляти біологічні препарати, колекції, гербарії.	+											+			+	+	

ПРН-11. <i>Розуміє і характеризує</i> стратегію сталого розвитку та розкриває сутність взаємозв'язків між природним середовищем і людиною.	+			+	+		+	+	+						+		
ПРН-12. <i>Вміє</i> використовувати освітні технології, мультимедійні системи у навчанні біології у середній освіті.	+					+	+						+				
ПРН-13. <i>Здатний</i> вчитися упродовж життя і вдосконалювати з високим рівнем автономності здобуті під час навчання компетенції.	+	+			+		+	+					+				
ПРН-14. <i>Уміє</i> створити оптимальні умови навчального процесу з врахуванням гігієнічних норм і індивідуальних особливостей учнів, які сприяють збереженню здоров'я і всебічному розвитку особистості з позицій здорового способу життя.	+				+					+				+			
ПРН-15. <i>Уміє</i> представляти результати комплексних досліджень у вигляді наукових звітів і презентацій, застосовуючи сучасні картографічні та графічні методи.	+					+						+	+		+	+	

2. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми

Таблиця 2.

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10	ОК 11	ОК 12	ОК 13	ОК 14	ОК 15	ОК 16	ОК 17	ОК 18	ОК 19	ОК 20	ОК 21	ОК 22	ОК 23	ОК 24	ОК 25	ОК 26	ОК 27	ОК 28	ОК 29	ОК 30	ОК 31	ОК 32	ОК 33	ОК 34	ОК 35	ОК 36	ОК 37	ОК 38	ОК 39
ІК	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК-1	+	+	+					+	+	+																											+		
ЗК-2							+	+	+	+																											+		
ЗК-3	+	+	+					+	+	+						+	+			+																	+		
ЗК-4	+	+	+			+		+	+	+																											+		
ЗК-5				+		+	+	+	+	+										+								+									+	+	
ЗК-6				+	+		+	+	+	+						+	+				+					+		+						+	+		+		
ЗК-7			+				+	+	+	+						+	+		+	+	+					+				+		+	+	+	+		+		
ФК-1							+	+	+	+						+	+																				+		
ФК-2						+	+	+	+	+																											+		
ФК-3							+																												+	+		+	
ФК-4												+	+	+	+	+	+				+	+	+	+				+	+	+	+	+			+	+		+	
ФК-5					+							+				+	+				+			+					+	+		+			+			+	
ФК-6								+	+	+	+							+						+	+				+										
ФК-7											+								+			+		+		+			+		+				+	+			
ФК-8												+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+			
ФК-9													+	+	+	+	+	+	+				+		+	+	+	+	+	+	+	+			+	+			

2. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентам освітньої програми

Таблиця 3.

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10	ОК 11	ОК 12	ОК 13	ОК 14	ОК 15	ОК 16	ОК 17	ОК 18	ОК 19	ОК 20	ОК 21	ОК 22	ОК 23	ОК 24	ОК 25	ОК 26	ОК 27	ОК 28	ОК 29	ОК 30	ОК 31	ОК 32	ОК 33	ОК 34	ОК 35	ОК 36	ОК 37	ОК 38	ОК 39		
ПРН-1													+	+	+	+	+	+		+									+		+		+								
ПРН-2												+			+		+	+					+				+			+											
ПРН-3																+	+														+			+							
ПРН-4											+	+							+								+														
ПРН-5																									+				+			+		+	+						
ПРН-6																			+					+							+				+	+					
ПРН-7								+	+	+	+									+																			+		
ПРН-8													+	+	+									+					+			+		+	+	+	+			+	
ПРН-9																+	+		+		+	+	+					+				+				+	+				
ПРН-10																+	+				+	+														+	+				
ПРН-11																			+					+																	
ПРН-12					+	+	+	+	+	+															+														+		
ПРН-13	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН-14						+	+	+	+	+	+																												+		
ПРН-15					+			+	+	+									+		+	+		+													+				